Petr Zelený

Jidášovo evangelium

Oponentský posudek bakalářské práce

Student přijal zadání představit, komentovat a do souvislostí uvést Jidášovo evangelium. U bakalářské práce pochopitelně nemůžeme očekávat práci s původním textem, v tomto případě ve variantě koptštiny. Práce tohoto druhu se tedy musí opírat aspoň o kritické vydání garantované seriózním nakladatelstvím s vědeckou reputací. Jako zdroj textu samotného v češtině je v bakalářské práci uváděna edice pod jménem překladatele Marka Dospěla s titulem *Jidášovo evangelium*, Praha, KLP, 2006. Překladatel je pracovníkem Českého egyptologického ústavu FF UK. Pokud se pod KLP míní nakladatelství Koniasch Latin Press, vyskytuje sporadicky tento titul v knižní nabídce ve spojení s tímto nakladatelským domem. Student by měl publikaci při obhajobě důkladně představit, pokud možno přinést, aby bylo možno posoudit její serióznost. .

U dalších publikací, o něž se autor práce opírá a na něž se odvolává, zjišťuji problémy. Publikace J. M. Robinson: *Jidášova tajemství* jsou uvedeny chybné bibliografické údaje, totéž platí o položky B. D. Ehrman: *Ztracené evangelium Jidáše Iškariotského.* U položky A. D. DeConick: *The Thirteen Apostle* nejsou uvedeny údaje žádné.

Významnou část práce, s. 29 – 40, tj. 11 z celkových 41 stran textu tvoří přepis překladu a komentáře víceméně převzaté ze sekundární literatury k tématu. K tomu je nutno přičinit technickou poznámku, že vlastní práce začíná s. 8, která má mít č. 1. Osudy rukopisu po jeho nalezení na místě, o němž jsou rozporné údaje, jsou zajímavé, ale možná pro tento druh práce zbytné. Přínosné je zasazení Jidášova evangelia do kontextu gnosticismu, které je kompilátem z více pramenů. Student si dal práci s komentovanou excerpcí míst o Jidášovi ze všech čtyř kanonických evangelií.

Závěrečné úvahy, které budí dojem, že na nich autorovi práce velmi záleží, kde je kladena poněkud žurnalistická otázka, zda je vše jinak, sice seriózně uvádí mínění směrodatných autorů o Jidášově evangeliu. Zcela nemístné jsoui však úvahy o Jidášově rehabilitaci. Jidáš je literární postavou, která zaujímá různé funkce v různých raně křesťanských spisech. Pro religionistu však žádný z těchto textů není normativní. Nelze srovnat Jidášův obraz v Jidášově evangeliu se „skutečností", o níž nic nevíme, stejně jako nelze o Jidášově evangeliu naznačovat, že je vyslovuje historickou skutečnost a kanonizované texty se mýlí. K událostem Ježíšova a Jidášova života nemá žádné historické prameny, tj. žádné soudobé nezávislé záznamy.

K formální stránce práce je ještě třeba kromě již zmíněného chybného číslování stránek doplnit připomínku, že prameny v *Bibliografii* (s. 48 – 49) nejsou řazeny abecedně podle příjmení autora. Práci doporučuji k obhajobě a po uspokojivém vyrovnání s námitkami předběžně navrhuji hodnotit ji stupněm 2 *velmi dobře*.

Ivan Štampach

Vypracoval: Ivan Štampach